

Risiko for forråelse

Mangel på personale presser sosu-medarbejdere ud i situationer, hvor de må gå på kompromis med fagligheden.

Af Signe Højgaard

Mere end hver anden medarbejder i ældreplejen, psykiatrien og specialområdet har måttet sige nej til at hjælpe en borger på toilettet i løbet af de seneste to år. Og mere end hver tredje har måttet made flere borgere på samme tid, fordi der ikke er personale nok. Det viser en undersøgelse blandt FOAs medlemmer i ældreplejen, på specialområdet og i psykiatrien.

De sidste par års nedskæringer har ifølge psykolog **Dorthe Birkmose** fået flere til at acceptere vilkår, som egentlig strider mod deres faglighed af frygt for at blive fyret.

“Det er foruroligende, at så mange medarbejdere i omsorgsfag har oplevet at måtte gå på kompromis med deres faglighed,” siger hun.

Det er ikke kun et problem for de borgere, som ikke får den hjælp, de har brug for, når personalet på grund af tidspres må sige nej til at hjælpe med basal pleje. Personalet risikerer at blive udsat for en forråelse, hvor de langsomt accepterer mere og mere.

“Man kan blive syg af at skulle gå på kompromis med sine egne værdier, og man risikerer at få ændret sin moral,” siger Dorthe Birkmose.

Ærlig snak

Dorthe Birkmose mener, at det er afgørende, at personale i det mindste får lov til at tale højt om problemerne.

“Hvis man altid får at vide, at man skal kalde problemer for udfordringer, kan man komme til at føle sig ensom og forkert. Den ensomhedsfølelse kan virkelig sætte gang i en forråelsesproces,” siger hun. ★

siho@foa.dk

58

procent af sosu-medarbejderne i ældreplejen, psykiatrien og specialområdet har inden for de seneste to år måttet sige nej til at hjælpe en borger på toilettet med det samme, fordi en anden akut opgave skulle løses først.

Tidligt op

Knap en ud af 10 er blevet bedt om at vække borgere tidligt om morgenen eller om natten, fordi der ikke var personale nok.

Ikke tid til bleskift

Hver femte oplever mindst en gang om ugen, at en borger må gå med ble for længe, fordi der ikke er tid til at skifte den.

Kilde: ‘Krænkende adfærd over for borgere’, FOA 2014.

 [Læs mere](#)

Undersøgelsen ‘krænkende adfærd over for borgere’ findes på www.foa.dk

Når gode mennesker handler ondt

Psykolog Dorthe Birkmose har skrevet en bog om, hvordan mennesker, der arbejder med behandlingskrævende mennesker, kan blive presset ud i situationer, hvor de kommer til at behandle andre ondt.

 [Læs mere](#)

Dorthe Birkmose: ‘Når gode mennesker handler ondt’.

Presset på fagligheden

Sosu-assistent Kirstine Larsen oplever, at det er svært at leve op til de faglige idealer.

Af Signe Højgaard

Kirstine Larsen er som social- og sundhedsassistent på plejecentret Skovbo i Vordingborg Kommune alene under aftensmaden om at hjælpe otte beboere med erhvervet hjerneskade. En af beboerne på plejecentret har brug for at blive madet. De andre skal have hjælp til at få skåret maden ud.

Kirstine Larsen gør sig umage med at få spisesituationen til at være en god fælles oplevelse. På forhånd har hun sørget for, at alle har været på toilettet.

“Det fungerer, så længe der ikke sker noget akut. Men der skal helst ikke ske noget udover det sædvanlige. Der skal helst ikke være nogen, der kaster op, eller som skal på toilettet,” siger hun.

Skulle der opstå en uventet situation, har hun dog mulighed for at ringe efter hjælp fra en kollega et andet sted i huset.

Kirstine Larsen har været social- og sundhedsassistent i 10 år. Hun er bekymret over udviklingen i faget, hvor der mange steder er skåret ind til benet.

Kirstine Larsen er for tiden **på efteruddannelse** sammen med andre medarbejdere fra plejesektoren i Vordingborg.

Et ønske om at gøre godt

I hverdagen vil hun helst ikke tænke for meget over, hvordan vilkårene er for beboerne.

“Hvis jeg skal tænke over, hvordan vilkårene er for de ældre borgere i Danmark, kan jeg slet ikke holde ud at være i faget. Det virker som om, at man har flere rettigheder og mere selvbestemmelse, når man sidder i fængsel, end når man er på plejehjem,” siger hun og nævner, at indsatte selv kan vælge, hvad de vil spise og har ret til at blive aktiveret.

Hun er som de fleste andre social- og sundhedsassistenter gået ind i faget, fordi hun gerne vil gøre noget godt for andre mennesker.

“Det er interessant, hvad et

system kan gøre ved mennesker. Der er ikke nogen inden for social- og sundhedssektoren, som ikke vil gøre det godt. Men når mennesker bliver pressede af systemet, så er der en risiko for, at de accepterer ting, som ikke er i overensstemmelse med deres faglighed,” siger hun.

Brug for debat

Kirstine Larsen har positive forventninger til plejecentrets nye ledelse om, at de vil sørge for de bedst mulige forhold for ansatte og beboere.

“Jeg tror ikke, at vores plejecenter adskiller sig væsentligt fra andre plejecentre i Danmark. Men der er brug for, at vi alle sammen tager en debat om, hvilke vilkår vi ønsker at byde de ældre,” siger hun. ★

siho@foa.dk

Sakset fra foa.dk

03.03.

Erfaring fra udlandet giver højere løn

FOA-medlemmer skal være opmærksomme på, at man kan stige på lønskalaen, hvis man har dokumenteret arbejds erfaring fra andre EU-lande samt Norge og Island.

28.02.

FOA'er frygter at miste jobbet

Næsten halvdelen af FOAs medlemmer er bekymret for at miste arbejdet. Det viser en ny undersøgelse.

28.02.

Kommission lovpriser skræk-rengøring

To af eksemplerne på succesrig udlicitering af rengøring fra regeringens Produktivitetskommission holder ikke i virkeligheden. FOA anklager kommissionen for vildledning.

26.02.

Får over 1,4 mio. efter arbejdsskade

Efter tre år gennem systemet har en sosu-assistent fået erstatning for en arbejdsskade, der har ført til, at hun ikke mere kan arbejde i sit fag.

25.02.

Ansatte i plejefirma får ordnede forhold

FOA og det private plejefirma Clara Service har indgået en aftale, der skal sikre medarbejderne i virksomheden ordentlige arbejdsforhold. Det sker, efter at Fagbladet FOA har afsløret lovstridige ansættelsesforhold.

25.02.

Sværere for ufaglærte at blive uddannet

Erhvervsuddannelsesreformen vil betyde, at færre voksne uuddannede vil søge sosu-uddannelsen og PAU, mener FOA.

Læs flere nyheder på foa.dk